

Juryrapport Thea Beckman-prijs 2021

Bij de toekenning van de Thea Beckmanprijs wordt onderscheid gemaakt tussen twee leeftijdsdoelgroepen, die om en om bekroond worden. Voor de Thea Beckmanprijs 2021 selecteerde de jury oorspronkelijk Nederlandstalige historische jeugdboeken voor lezers vanaf 12 jaar. Daarbij is gekeken naar titels die sinds medio 2019, de laatste keer dat de prijs voor deze doelgroep uitgereikt is, zijn verschenen. Daaruit is een longlist van tien titels en vervolgens een shortlist van vijf titels opgesteld.

Onder de criteria die de jury heeft toegepast, is een gelijkwaardige rol weggelegd voor literaire kwaliteit en historische zeggingskracht. De vijf boeken die uiteindelijk door ons zijn genomineerd, bieden stuk voor stuk mooie en meeslepende verhalen, goed verteld en aantrekkelijk voor de doelgroep.

De vijf genomineerde boeken zijn:

Syl van Duyn: *Op zoek naar jou*

Augustus 1945. Tien dagen na de capitulatie van Japan loopt de vijftienjarige Neeltje het Jappenkamp op Java uit. Haar moeder is daar overleden en van haar vader heeft ze al drie jaar niets gehoord. Tijdens haar zoektocht ontmoet ze Thimo, ook op zoek naar zijn familie, die meteen grote indruk op haar maakt. Vindt Neeltje haar vader terug? En de liefde van haar leven?

Syl van Duyn schreef op basis van een waargebeurd verhaal een spannende jeugdroman tegen het achterdoek van de Indonesische revolutie. De jury is zeer te spreken over de trefzekere typering van een veerkrachtig pubermeisje met een wirwar aan emoties in een roerige periode van onze geschiedenis.

De animatie bij *Op zoek naar jou* is gemaakt door Lara Boon.

Martine Letterie: *Wij blijven bij elkaar*

In 1938 wordt de situatie van de Joden in Duitsland steeds nijpender. Het Joodse echtpaar Birnbaum besluit na de Kristallnacht hun vijf kinderen op de trein naar Nederland te zetten. Na veel omzwervingen worden de jonge kinderen weer verenigd met hun ouders en komen in kamp Westerbork terecht. En dan vallen de nazi's Nederland binnen.

Martine Letterie is erin geslaagd een van de gruwelijkste episodes uit de menselijke geschiedenis behapbaar te maken voor een jong publiek via een ongelofelijk maar waargebeurd verhaal. De jury is onder de indruk van de wijze waarop de schrijfster haar interviews met de overlevende familieleden heeft omgezet in een ontroerende jeugdroman.

De animatie bij *Wij blijven bij elkaar* is gemaakt door Renée van Hout.

Saskia Maaskant: *Meerminnen verdrinken niet*

Het Rotterdamse weesmeisje Janna moet plots verder met haar leven bij haar oude oom en tante in Bruinisse, die ze niet eerder ontmoet heeft. De gesloten Bruuse gemeenschap voelt aanvankelijk als een dreigend bastion, tot her en der de eerste scheurtjes ontstaan. Janna begint zich net wat thuis te voelen als zich een verwoestende storm aankondigt.

Saskia Maaskant schreef een bijzonder originele jeugdroman over een gevoelig meisje in het Bruinisse van 1911. De jury is vol lof over hoe de schrijfster het vissersdorp waar zij geboren is in al zijn facetten tot leven brengt in zintuiglijke zinnen, een schoolvoorbeeld van show, don't tell.

De animatie bij *Meerminnen verdrinken niet* is gemaakt door Jullis Pieters.

Jean-Claude van Rijckeghem: *Ijzerkop*

Stans uit Gent is me er eentje. 18 jaar oud, haantje de voorste, haar op de tanden en voor de duvel niet bang. Ze droomt ervan de wereld te verkennen, maar wordt gedwongen te trouwen. Materieel heeft ze niets te klagen, maar het huwelijk voelt als een gouden kooi. Zelfs het leven van een soldaat in het leger van Napoleon lijkt haar aantrekkelijker. Zo gedacht, zo gedaan!

Jean-Claude van Rijckeghem leverde een met vaart en duidelijk veel plezier geschreven schelmenroman af over de avonturen van een jonge vrouw in het leger van Napoleon. Is dat historisch geloofwaardig? Dat kan de jury niet met zekerheid zeggen, wél dat Stans ons helemaal inpakte.

De animatie bij *Ijzerkop* is gemaakt door Lidewij Fanoy.

Rob Ruggenberg: *Offerkind*

De Veluwe, 4000 jaar geleden. Het meisje Aïn heeft iets ergs gedaan, waarvoor ze de doodstraf zal krijgen, vreest ze. Daarom vlucht ze weg van haar stam. Ze is blij dat haar leeftijdsgenoot Kraai meevlucht. Kraai voelt zich een buitenstaander omdat hij een andere afkomst heeft en er anders uitziet dan de rest. Lukt het hen om uit de handen van hun achtervolgers te blijven?

*Rob Ruggenberg zet wederom op grootse manier een overtuigend verhaal neer waaraan heel veel historisch onderzoek vooraf is gegaan. Een verhaal vol levensechte personages en bijzondere ontmoetingen. Het doet de jury verdriet te beseffen dat er na het met vaart geschreven *Offerkind* geen nieuwe Ruggenberg meer zal verschijnen.*

De animatie bij *Offerkind* is gemaakt door Eric Bruyn.

[Bekendmaking winnaar van de Jonge Beckman]

Voordat zij bekendmaakt wie de Thea Beckmanprijs 2021 wint, spreekt de jury haar dank uit aan de studenten van de Willem de Kooningacademie die bij de genomineerde titels prachtige animaties hebben gemaakt.

Ook een hartelijk woord van dank aan de jongeren die onder de deskundige en inspirerende begeleiding van Marte Jongbloed de genomineerde titels hebben gelezen en uitgebreid besproken, en – geheel onafhankelijk van onze jury – tot een eigen oordeel zijn gekomen.

Tot slot spreken we onze dank uit aan het Archeon, dat ook dit jaar weer op uitstekende wijze voor in- en aankleding van de prijsuitreiking heeft zorg gedragen.

En dan nu het moment der waarheid. De winnaar van de Thea Beckmanprijs 2021 is een boek dat de jury beschouwt als de eerste onder zijns gelijken in deze competitie. Een boek dat een roerige periode in onze geschiedenis op originele en ingenieuze manier tot leven brengt. Een boek waarin het historische decor nauwgezet in kaart wordt gebracht terwijl de vrouwelijke hoofdrolspeelster je ondertussen meesleept zoals Thea Beckman zelf in haar beste boeken. De jury heeft besloten de Thea Beckmanprijs 2021 toe te kennen aan de jeugdroman *IJzerkop* van Jean-Claude van Rijckeghem.

De jury,

Liselotte Dessauvagie (Stichting Jaap ter Haar, zelfstandig leesbevorderaar)

Inge Mooiman (kinderboekwinkel Silvester, Leiden)

Hubert Slings (stichting entoen.nu, voorzitter)

Monique Veldman (Archeon)

Moniek Warmer (SLO / Ontwikkelaar educatieve culturele projecten)